

som blev fremført af den ærede sidste Taler mod de geistlige Medlemmer af Thinget, som have taget Ordet i denne Sag, og som ikke ubetinget have yttret sig for den. Jeg er imidlertid kommen til den Overbeviisning, at det paahviler de enkelte Rigsdagsmænd, uden Hensyn til deres borgerlige Stilling, at yttre sig over de forskjellige her foreliggende Sager, og jeg kan ikke anerkende den ærede Rigsdagsmand, der nu satte sig, for at være en competent Dommer om, i hvilke Sager en Rigsdagsmand bør tie og i hvilke ikke. Jeg troer, at det er noget betænkeligt, naar et enkelt Medlem saaledes opfaster sig til at afgjøre, i hvilke Tilfælde det er passende, at Rigsdagsmænd tale, og i hvilke de skulle tie. Jeg troer, at dette er urigtigt, og at den ærede Rigsdagsmand gjør bedst i at afholde sig derfra. Ligeledes maa jeg tilstaae, at jeg heller ikke ret forstaaer den ærede Rigsdagsmands Uttringer med Hensyn til Catholicismen. Enhver, der kender Tidens Tegn, maa vide, at der maa ske snart kan forestaae Folketirken en alvorlig Kamp mod de catholske Bestræbelser. Man logre og smigre derfor ikke formaget for Catholicismen! Jeg troer ikke, at vi fra den Side kunne vente noget Godt for Folketirken. Man undlade derfor ved indsmigrende Talemaader, saa at sige, at lette den Veien! Ogsaa jeg maa anerkende, at denne Sag har vundet overdentligt meget ved den Behandling, som den har undergaaet i Udvalget; jeg anerkender, at Lovforslaget har faaet en grundig Behandling, og at mange af de Betænkeligheder, som jeg tillod mig at fremføre ved første Behandling, ere blevne fjernede ved den Affattelse, som Udvalget nu har givet Lovforslaget. Det er imidlertid en Folge heraf, at Forhandlingen her i Salen, uagtet det er 2den Behandling, dog har faaet noget Characteren af en 1ste Behandling, og med den ærede Formands Tilladelse haaber jeg derfor, at det ogsaa maa være mig tilladt at følge det Spør, som saaledes saa Mange for mig upaataalt have betraadt. Jeg kan ikke være enig med de ærede Rigsdagsmænd, der paabe- raabe sig Secternes Frihed, for derved at ville begrunde Frihed for Folketirken. Det er en urigtig Paaberaabelse; thi, hvis de

ærede Medlemmer ville see-notere til, ville de see, at de Secter, der staae udenfor Folketirken, og hvorpaa Staten ingen Indsyndelse udøver, have deres Love, deres Bestemmelser, deres Anordninger, deres Baand, saa at man ikke kan sige, at Secterne have en saadan ubunden Frihed, og under alle Omstændigheder maae vi ikke oversee, at Folketirken, netop fordi den er Folketirke, netop fordi den staaer i en saa nøie og inderlig Forbindelse med Staten, netop fordi den ikke er bleven løstrevet derfra, ogsaa maa underkaste sig de Hensyn, der flyde af en saadan Forbindelse. Jeg kan derfor ikke billige, at den ærede Ordfører har henkastet truende Uttringer om Udtrædelse af de aandelige Kræfter af Folketirken. Jeg troer ikke, at disse Trudsel have Stort at betyde; jeg troer, at hans Udtalelser gaae forvidt, forsaavidt de gaae ud paa, at de virkelig aandelige og levende Kræfter i Folketirken skulde træde ud, dersom en Lov som den foreliggende ikke gaaer igjennem. Han gaaer heri forvidt, hans Udtalelser i saa Henseende ere for udelukkende, han er ikke berettiget til at sige det. Jeg troer heller ikke, som sagt, at disse henkastede truende Uttringer have noget Væsentligt at betyde; man har hørt dem i en Række af Aar, men jeg tvivler virkelig paa, at de have stadfæstet sig i det virkelige Liv saaledes, at man derved skulde lade sig bestemme til at fravige det, som man ellers var overbevist om at være rigtigt. Heller ikke kan jeg indrømme den ærede Forslagsstiller, at de, der saaledes vilde træde ud for at faae en saadan Frihed i de kirkelige Forhold, traadte ud med, hvad Fædrene have givet. Hvis nemlig en saadan Frihed som den, hvorpaa Lovforslaget gaaer ud, bliver given, saa er det os, som give den, og man kan ikke sige, at det er noget fra Fædrene Nedarvet, som man vil gjenskerhverve; det er ikke Tilfældet. Heller ikke kan jeg, forsaavidt der er Tale om Folketirken, indrømme, at Paaberaabelsen af de kjøbenhavnske Forhold har en Berettigelse i det Omfang, som man har gjort gjældende. Der er en Side ved de kjøbenhavnske Forhold, som i kirkelig Henseende lader overordenlig Meget tilbage at ønske, det er Sjælesorgen for den Enkelte, det er en Betragtning af de